

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۳

دفتر جمعیت، نیروی کار و اقتصاد خانوار

مردادماه ۱۴۰۴

پیشگفتار

طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار از سال ۱۳۴۲ در مناطق روستایی و از سال ۱۳۴۷ در مناطق شهری به اجرا درآمده است. از سال ۱۳۵۳ علاوه بر هزینه‌های خانوار، اطلاعات درآمد نیز گردآوری شد. هدف کلی طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار، برآورد متوسط هزینه‌ها و درآمد یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سطح کشور و استان‌ها است. اهمیت این طرح در امکان بررسی روند مصرف کالاها و خدمات، مطالعه روابط متقابل ویژگی‌های اجتماعی اقتصادی خانوارها، ارزیابی آثار سیاست‌های اقتصادی در زمینه تأمین عدالت اجتماعی و بررسی توزیع درآمد، امکان بررسی خانوارهای زیر خط فقر و سرانجام نقش مهم آن در تأمین اطلاعات مورد نیاز حساب‌های ملی و منطقه‌ای، به خصوص در بررسی‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی اجتماعی کشور است. تعاریف و مفاهیم این طرح منطبق با سیستم حساب‌های ملی (SNA^۱) است و طبقه بندی اقلام پرسشنامه مورد استفاده در آن ابتدا براساس^۲ CPC و سپس براساس طبقه بندی^۳ COICOP بوده است.

با توجه به لزوم ارائه برآورد تغییرات در طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی، از روش نمونه‌گیری چرخشی و نمونه پایه در این طرح استفاده شده است. منظور از نمونه پایه، نمونه بزرگی است که می‌توان از آن برای تأمین نیازهای چند آمارگیری یا چند دوره از یک آمارگیری مستمر، زیرنمونه‌هایی انتخاب کرد. در آمارگیری‌های مستمر، استفاده از نمونه پایه ضمن صرفه اقتصادی، امکان کنترل بهتر عملیات اجرایی و هم‌پوشانی نمونه‌ها در دوره‌های مختلف آمارگیری را فراهم می‌کند. چارچوب نمونه‌گیری مرحله اول در این طرح، چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری است که براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ می‌باشد. در سال ۱۳۹۷ اولین سال اجرای طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار بر اساس چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری بوده است. با توجه به ساخت چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، در سال ۱۴۰۳ برای تأمین نمونه‌های طرح، از چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری استفاده شده است.

در طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار سال ۱۴۰۳ از ۱۹۳۴۷ خانوار نمونه نقاط شهری و ۱۸۱۵۸ خانوار نمونه نقاط روستایی کشور آمارگیری شده است.

نتایج تفصیلی این طرح شامل ۲۳۴ جدول در قالب ۲ نشریه به تفکیک شهری و روستایی توسط مرکز آمار ایران هر ساله منتشر می‌شود. همچنین نتایج تفصیلی طرح در قالب ۵۱۲ جدول، شامل جزئی‌ترین اطلاعات در سطح ۳۱ استان و کل کشور برای استفاده از طریق واحد اطلاع رسانی مرکز آمار ایران در اختیار عموم علاقمندان، محققین، برنامه‌ریزان و پژوهشگران قرار می‌گیرد.

^۱- System of National Accounts

^۲- Central-Product Classification

^۳- Classification of the Individual Consumption Purpose

جامعه‌ی هدف این طرح شامل همه‌ی خانوارهای معمولی ساکن و گروهی در نقاط شهری یا روستایی است. این خانوارهای نمونه از ۳۸۷ شهرستان در مناطق شهری و از ۳۹۵ شهرستان در مناطق روستایی کل کشور^۱ انتخاب شده‌اند. نمونه‌های این طرح طی سه مرحله و با استفاده از روش‌های نمونه‌گیری احتمالی انتخاب می‌شوند. در مرحله اول، خوشه‌های نمونه در هر یک از طبقات نمونه پایه، به روش سیستماتیک انتخاب می‌شوند. در مرحله دوم در هر خوشه نمونه، گروه‌های چرخش شش خانواری ساخته و سه گروه چرخش، براساس الگوی چرخش، برای آمارگیری در هر سال تعیین می‌شوند. در مرحله سوم، داخل هر یک از گروه‌های چرخش، دو خانوار به روش تصادفی ساده به عنوان خانوار نمونه اصلی انتخاب می‌شوند و چهار خانوار باقیمانده در گروه چرخش به عنوان خانوارهای جایگزین در نظر گرفته می‌شوند. تعداد نمونه با توجه به هدف طرح، برای برآورد متوسط هزینه و درآمد سالانه‌ی یک خانوار، بهینه شده است. برای دستیابی به برآوردهایی که معرف بهتری از کل سال باشند، نمونه‌ها بین ماه‌های سال برای آمارگیری، توزیع شده‌اند.

^۱ - براساس تقسیمات کشوری سال ۱۳۹۵ کشور ایران از ۳۱ استان و ۴۲۹ شهرستان تشکیل شده بود که تعداد شهرستان‌ها در آخرین تقسیمات کشوری سال ۱۴۰۳ به ۴۸۴ شهرستان تغییر یافت.

هزینه و درآمد خانوار در یک نگاه

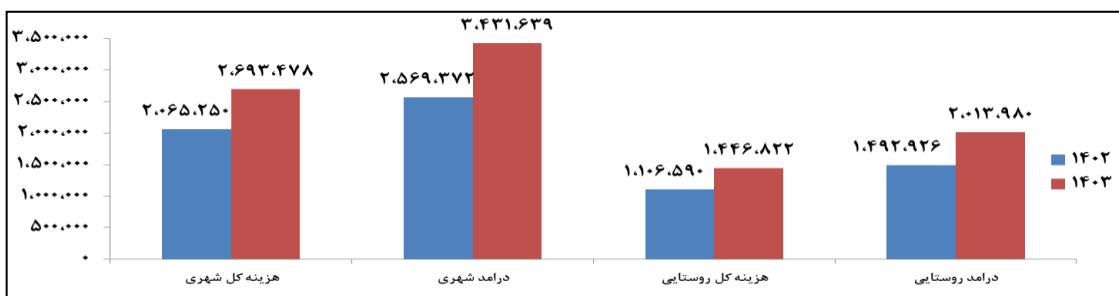
۱- متوسط هزینه کل، خوراکی و دخانی و غیرخوراکی خالص و ناخالص سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (هزار ریال)

شرح	۱۴۰۲		۱۴۰۳		درصد تغییر سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲	
	خالص	ناخالص	خالص	ناخالص	خالص	ناخالص
شهری	هزینه کل	۲,۰۶۵,۲۵۰	۲,۱۰۲,۹۸۸	۲,۶۹۳,۴۷۸	۳۰/۴	۳۰/۰
	هزینه‌های خوراکی و دخانی.....	۵۱۴,۷۶۱	۵۱۴,۷۶۱	۶۳۶,۹۶۰	۲۳/۷	۲۳/۷
	هزینه‌های غیرخوراکی.....	۱,۵۵۰,۴۸۹	۱,۵۸۸,۲۲۷	۲,۰۵۶,۵۱۸	۳۲/۶	۳۲/۱
روستایی	هزینه کل	۱,۱۰۶,۵۹۰	۱,۱۲۸,۲۲۲	۱,۴۴۶,۸۲۲	۳۰/۷	۳۰/۹
	هزینه‌های خوراکی و دخانی.....	۴۳۷,۶۹۴	۴۳۷,۶۹۴	۵۴۶,۰۴۷	۲۴/۸	۲۴/۸
	هزینه‌های غیرخوراکی.....	۶۶۸,۸۹۶	۶۹۰,۵۲۸	۹۰۰,۷۷۵	۳۴/۷	۳۴/۸

۲- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (هزار ریال)

شرح	۱۴۰۲	۱۴۰۳	درصد تغییر سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲
شهری.....	۲,۵۶۹,۳۷۲	۳,۴۳۱,۶۳۹	۳۳/۶
روستایی.....	۱,۴۹۲,۹۲۶	۲,۰۱۳,۹۸۰	۳۴/۹

نمودار ۱- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ (هزار ریال)

۳- ضریب جینی سالانه در نقاط شهری، روستایی و کل کشور سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شرح	۱۴۰۲	۱۴۰۳
کل کشور.....	۰/۳۹۷۹	۰/۳۸۷۰
شهری.....	۰/۳۸۲۰	۰/۳۶۸۹
روستایی.....	۰/۳۵۸۳	۰/۳۵۳۲

۴- درصد خانوارهای استفاده کننده از لوازم عمده زندگی در مناطق شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شرح	شهری		روستایی	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
اتومبیل شخصی.....	۵۴/۸	۵۴/۹	۳۷/۷	۳۸/۸
موتور سیکلت.....	۱۳/۰	۱۲/۶	۲۲/۴	۲۱/۹
دوچرخه.....	۹/۳	۹/۱	۶/۶	۶/۲
تلویزیون رنگی.....	۹۷/۱	۹۷/۳	۹۴/۳	۹۵/۳
فریزر.....	۲۱/۶	۲۳/۹	۱۳/۶	۱۵/۱
یخچال.....	۳۱/۹	۳۱/۹	۴۴/۱	۴۱/۶
یخچال فریزر.....	۶۹/۲	۶۹/۳	۵۶/۹	۵۹/۸
اجاق گاز.....	۹۸/۵	۹۸/۸	۹۸/۱	۹۸/۶
جارو برقی.....	۹۳/۰	۹۲/۶	۷۱/۶	۷۴/۵
ماشین لباسشویی.....	۸۹/۴	۸۹/۶	۶۲/۶	۶۵/۸
ماشین ظرفشویی.....	۸/۷	۹/۶	۰/۵	۰/۷
مایکروویو و فرهای هالوژن دار.....	۱۵/۲	۱۶/۱	۳/۲	۳/۱

۵- درصد خانوارها بر حسب نوع سوخت عمده مصرفی برای گرما در مناطق شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شرح	شهری		روستایی	
	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۲	۱۴۰۳
گاز طبیعی (شبکه عمومی).....	۹۵/۸	۹۵/۸	۸۰/۷	۸۲/۲
گاز مایع.....	۰/۲	۰/۲	۱/۴	۱/۰
نفت سفید.....	۱/۲	۱/۰	۸/۷	۷/۳
برق.....	۲/۱	۲/۱	۵/۸	۶/۱
سایر.....	۰/۸	۰/۹	۳/۴	۳/۴

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۳ ————— ۷

۶- درصد خانوارها بر حسب نحوه تصرف مسکن مناطق شهری و روستایی سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸

روستایی			شهری			شرح
سایر	اجاری	ملکی	سایر	اجاری	ملکی	سال
۸/۸۲	۴/۵۱	۸۶/۶۶	۸/۸۲	۲۴/۱۲	۶۷/۰۶	۱۳۹۸
۸/۶۵	۴/۹۳	۸۶/۴۲	۸/۶۶	۲۲/۹۱	۶۸/۴۴	۱۳۹۹
۷/۹۹	۴/۹۴	۸۷/۰۶	۸/۵۰	۲۳/۱۶	۶۸/۳۴	۱۴۰۰
۶/۴۰	۴/۹۶	۸۸/۶۳	۸/۲۳	۲۳/۷۰	۶۸/۰۷	۱۴۰۱
۶/۵۹	۴/۴۱	۸۸/۹۹	۷/۹۳	۲۳/۱۴	۶۸/۹۴	۱۴۰۲
۶/۵۵	۴/۱۷	۸۹/۲۸	۷/۶۷	۲۳/۱۴	۶۹/۱۹	۱۴۰۳

انواع هزینه‌های یک خانوار شهری و روستایی

در سال ۱۴۰۳ خانوارهای شهری ایران سالانه به‌طور میانگین ۲,۶۹۳,۴۷۸ هزار ریال برای خرید و بهره‌مندی از کالاهای و خدمات مصرفی هزینه کرده‌اند که این مبلغ، ۳۰/۴ درصد افزایش نسبت به نتایج به‌دست آمده از این طرح در سال گذشته را نشان می‌دهد.

میانگین هزینه‌ی خانوارهای روستایی در این سال برابر با ۱,۴۴۶,۸۲۲ هزار ریال است که ۳۰/۷ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

۷- متوسط هزینه کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۸-۱۴۰۳ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	
-	۲۶۱,۰۰۶	-	۴۷۴,۳۷۹	۱۳۹۸
۳۰/۵	۳۴۰,۶۷۹	۳۱/۰	۶۲۱,۳۹۲	۱۳۹۹
۵۲/۴	۵۱۹,۱۱۹	۴۸/۹	۹۲۵,۰۱۷	۱۴۰۰
۵۱/۹	۷۸۸,۵۹۴	۴۸/۳	۱,۳۷۱,۴۶۰	۱۴۰۱
۴۰/۳	۱,۱۰۶,۵۹۰	۵۰/۶	۲,۰۶۵,۲۵۰	۱۴۰۲
۳۰/۷	۱,۴۴۶,۸۲۲	۳۰/۴	۲,۶۹۳,۴۷۸	۱۴۰۳

۸- متوسط هزینه خوراکی و دخانی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۸-۱۴۰۳ (هزار ریال)

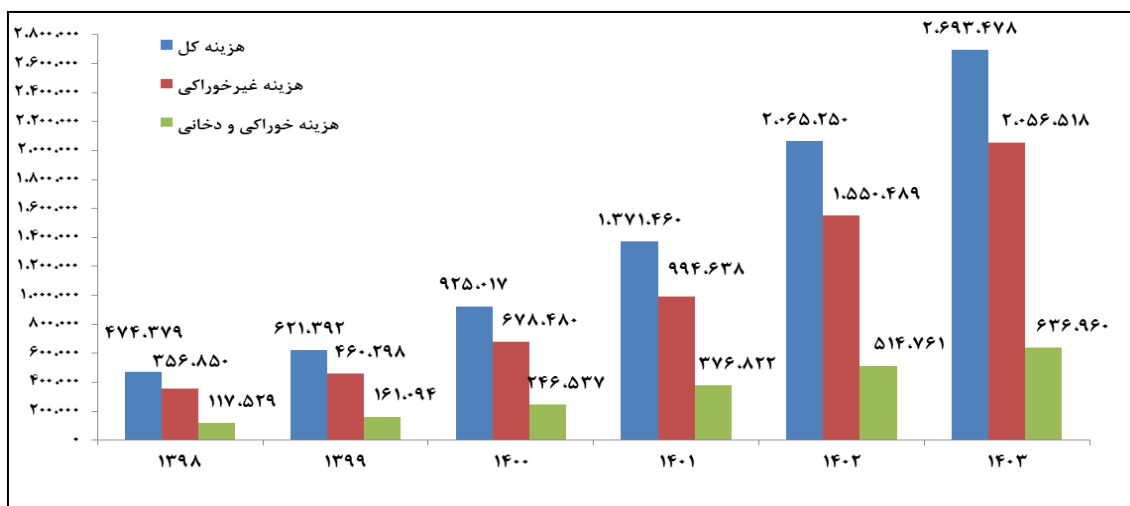
روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	
-	۱۰۲,۶۶۴	-	۱۱۷,۵۲۹	۱۳۹۸
۳۲/۹	۱۳۶,۴۴۲	۳۷/۱	۱۶۱,۰۹۴	۱۳۹۹
۵۱/۷	۲۰۷,۰۳۴	۵۳/۰	۲۴۶,۵۳۷	۱۴۰۰
۵۸/۷	۳۲۸,۵۲۷	۵۲/۸	۳۷۶,۸۲۲	۱۴۰۱
۳۳/۲	۴۳۷,۶۹۴	۳۶/۶	۵۱۴,۷۶۱	۱۴۰۲
۲۴/۸	۵۴۶,۰۴۷	۲۳/۷	۶۳۶,۹۶۰	۱۴۰۳

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۳ ۹

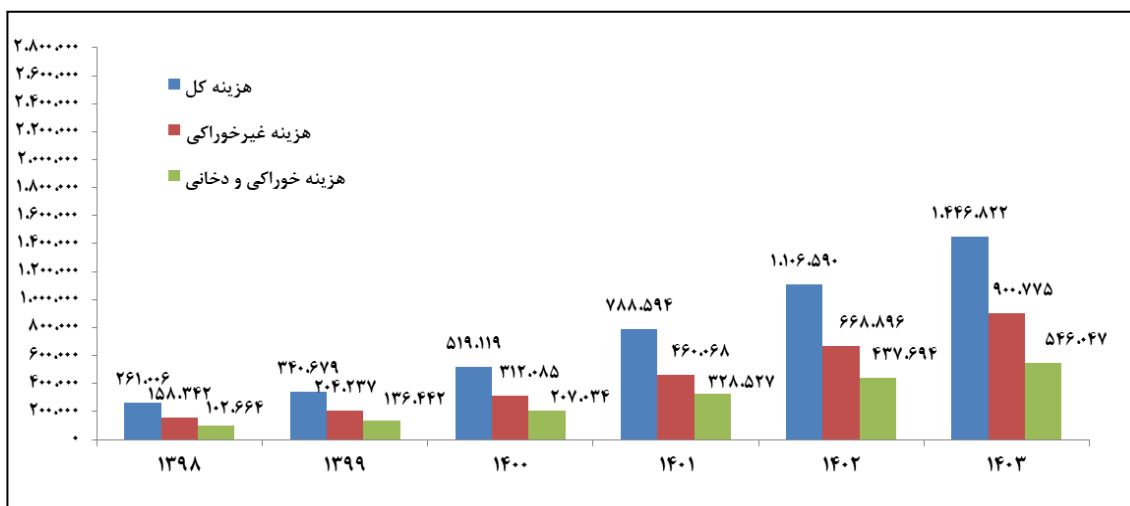
۹- متوسط هزینه غیرخوراکی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیرخوراکی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیرخوراکی	
-	۱۵۸,۳۴۲	-	۳۵۶,۸۵۰	۱۳۹۸
۲۹/۰	۲۰۴,۲۳۷	۲۹/۰	۴۶۰,۲۹۸	۱۳۹۹
۵۲/۸	۳۱۲,۰۸۵	۴۷/۴	۶۷۸,۴۸۰	۱۴۰۰
۴۷/۴	۴۶۰,۰۶۸	۴۶/۶	۹۹۴,۶۳۸	۱۴۰۱
۴۵/۴	۶۶۸,۸۹۶	۵۵/۹	۱,۵۵۰,۴۸۹	۱۴۰۲
۳۴/۷	۹۰۰,۷۷۵	۳۲/۶	۲,۰۵۶,۵۱۸	۱۴۰۳

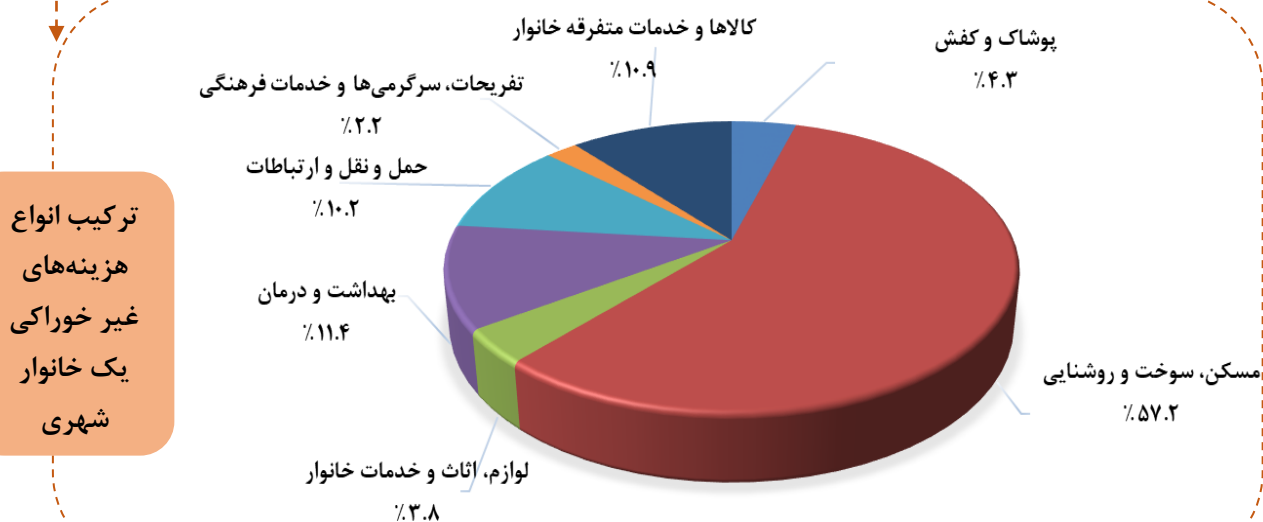
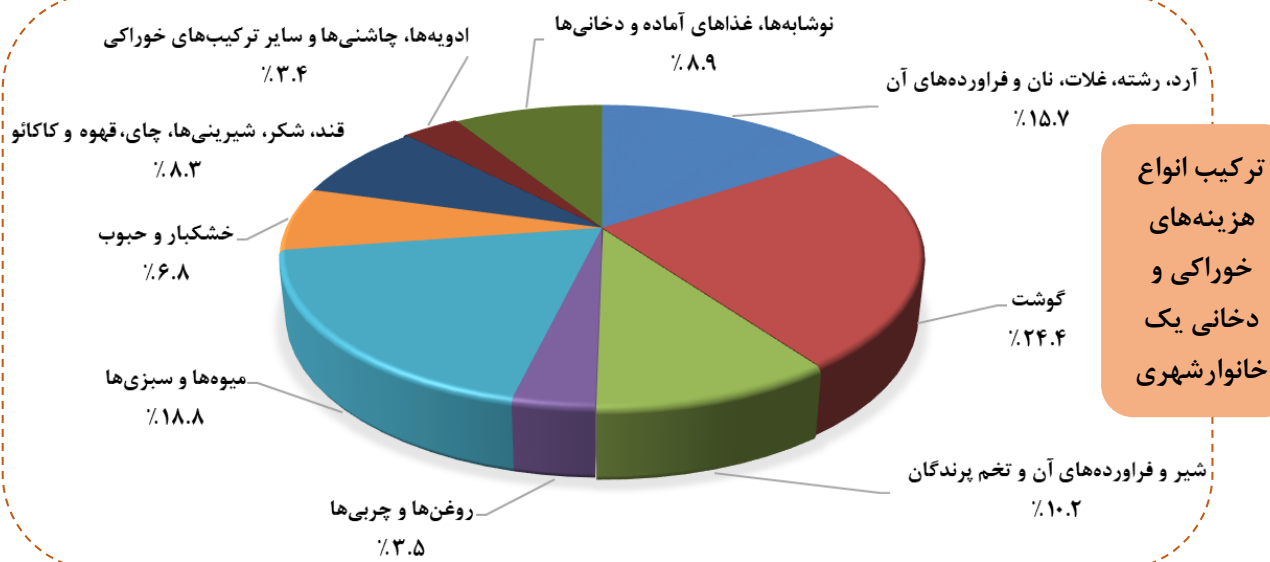
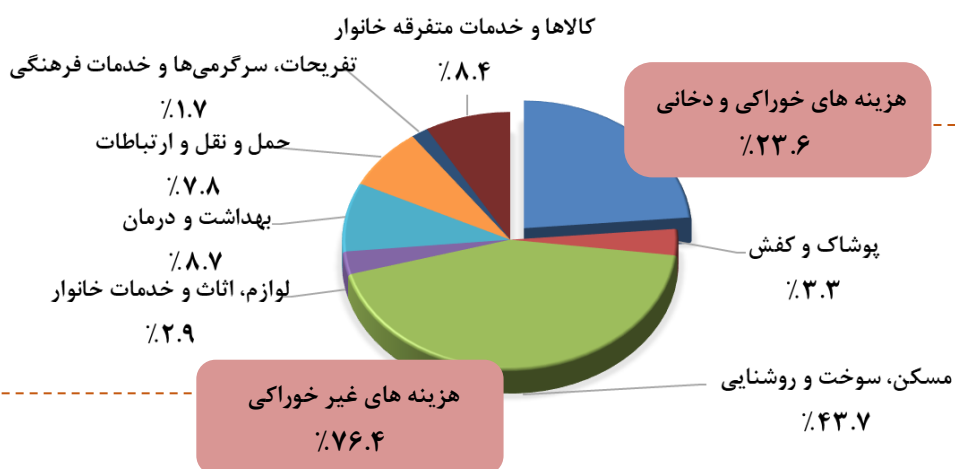
نمودار ۲- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸ (هزار ریال)

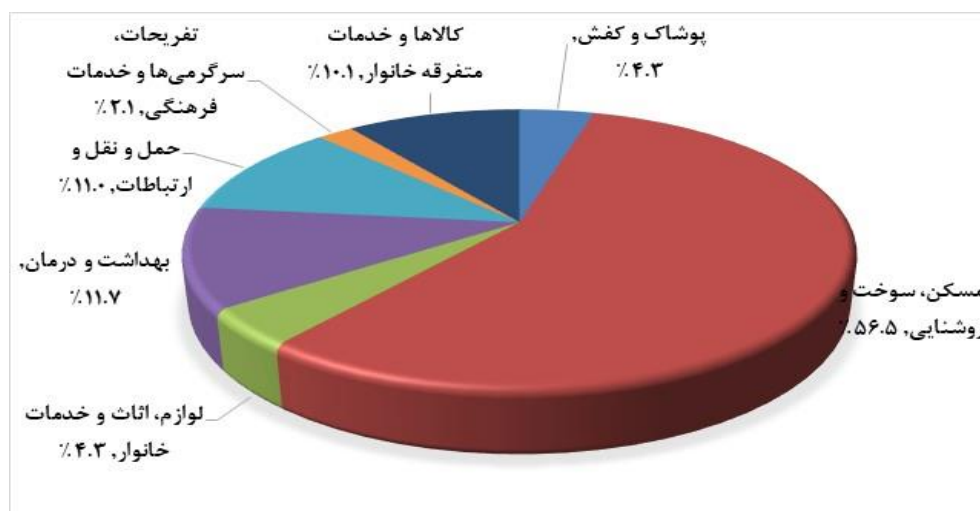
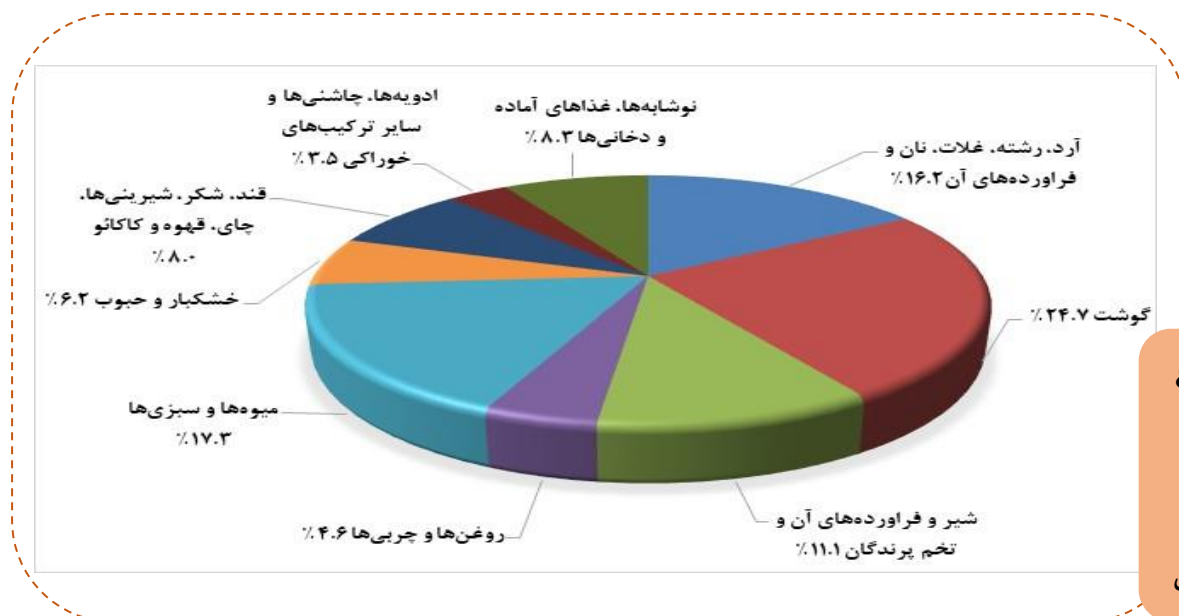
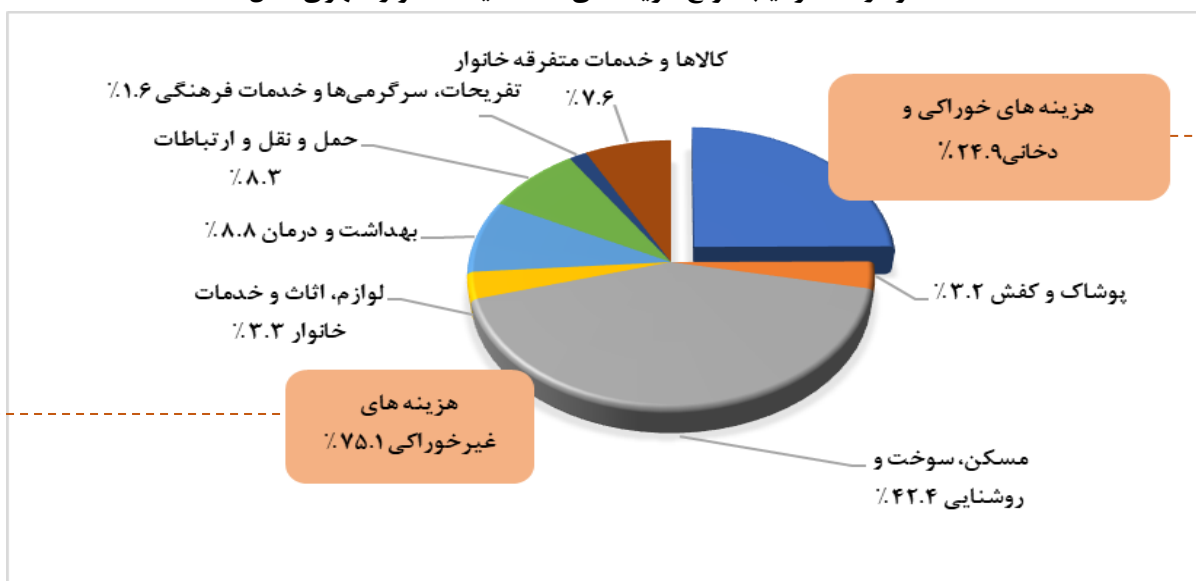
نمودار ۳- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸ (هزار ریال)

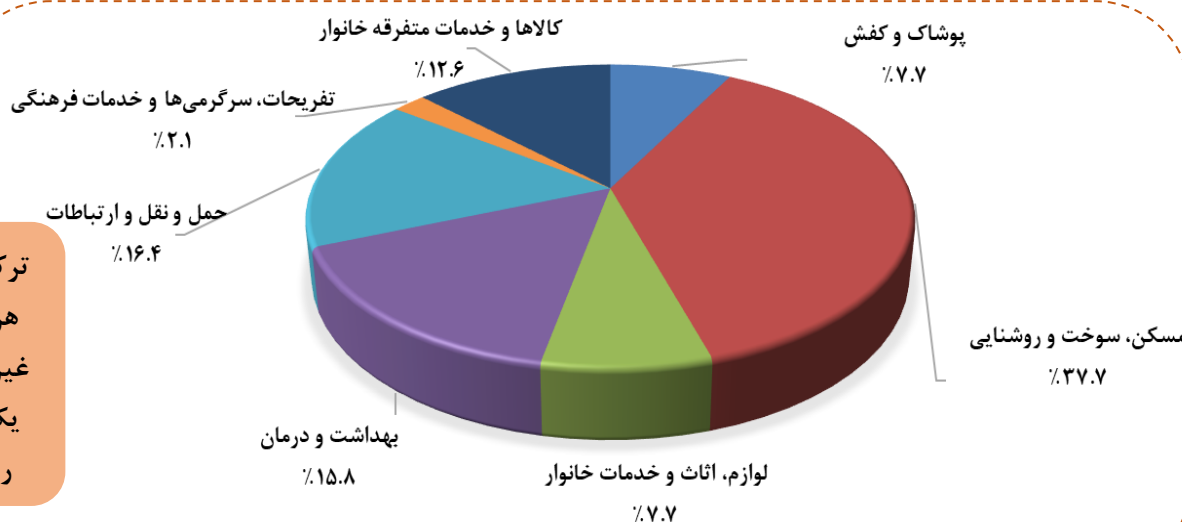
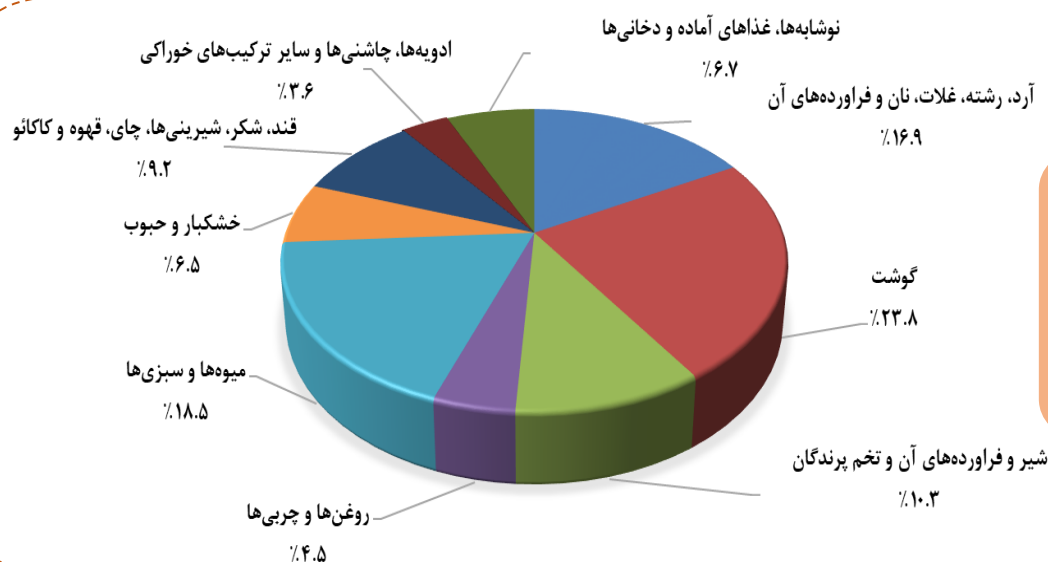
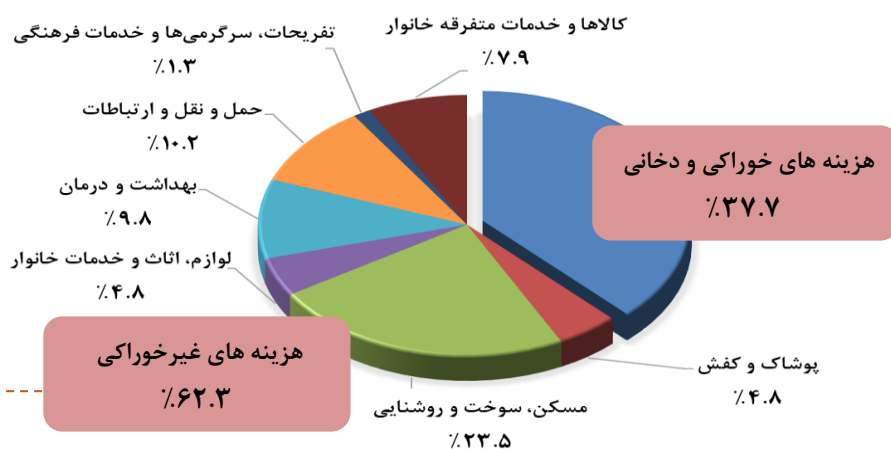
نمودار ۴- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۳

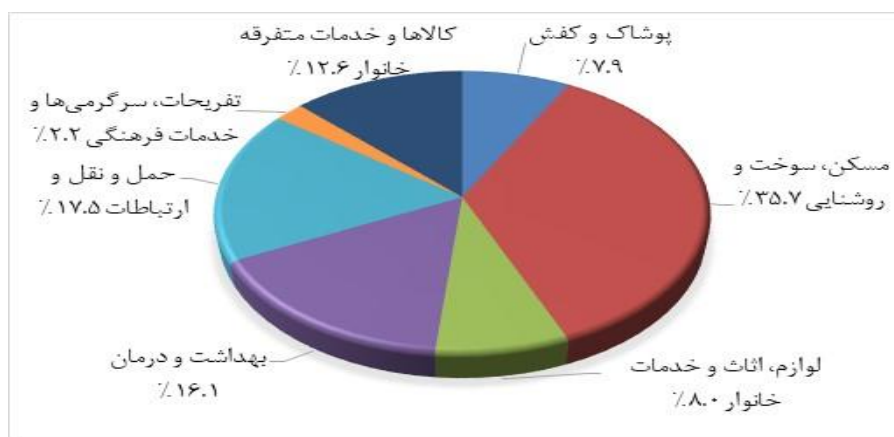
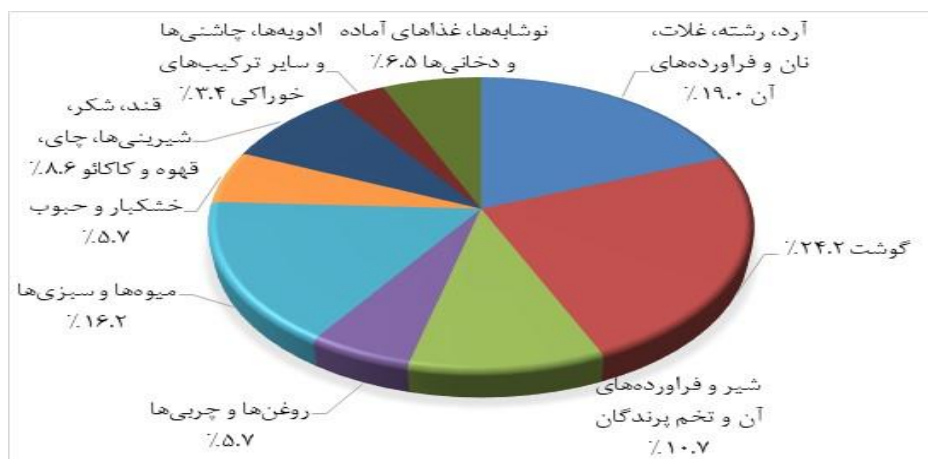
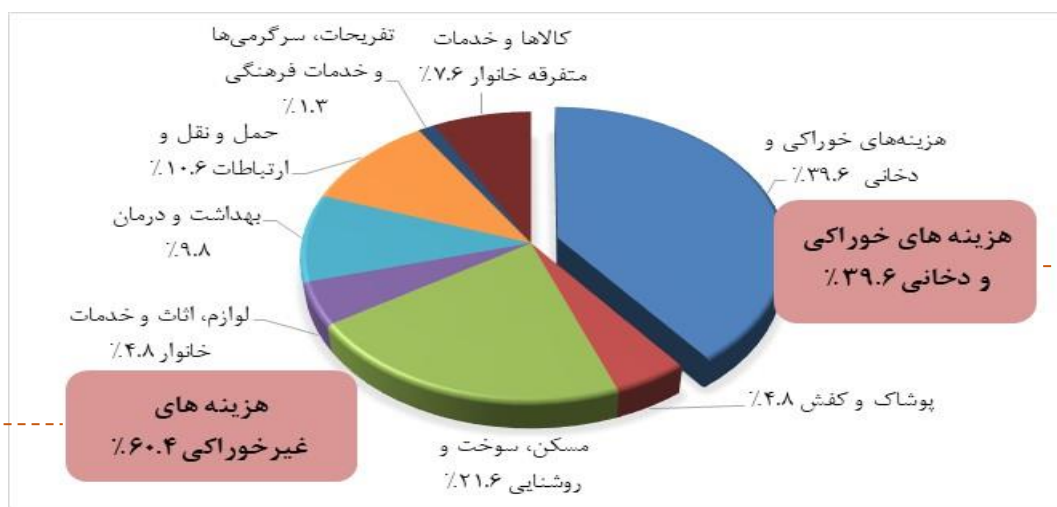
نمودار ۵- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۲

نمودار ۶- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۳

نمودار ۷- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۲

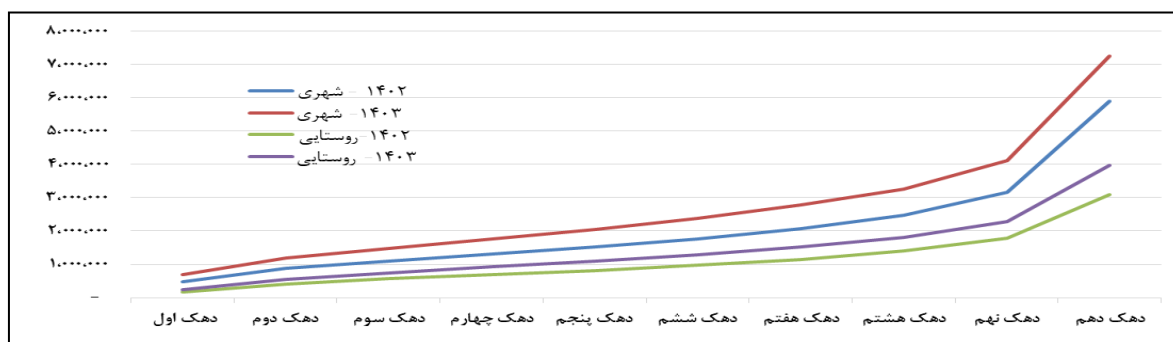
۱۰- انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۲-۱۴۰۳ (هزار ریال)

شرح	سال ۱۴۰۲			سال ۱۴۰۳		
	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی
کل کشور	۲,۰۶۵,۲۵۰	۵۱۴,۷۶۱	۱,۵۵۰,۴۸۹	۲,۶۹۳,۴۷۸	۶۳۶,۹۶۰	۲,۰۵۶,۵۱۸
دهک اول	۴۷۰,۹۸۹	۲۰۱,۲۶۹	۲۶۹,۷۲۰	۶۸۲,۰۷۹	۲۵۷,۷۹۶	۴۲۴,۲۸۴
دهک دوم	۸۷۱,۶۸۹	۲۹۵,۹۸۲	۵۷۵,۷۰۷	۱,۱۸۲,۲۹۲	۳۷۳,۳۳۴	۸۰۸,۹۵۸
دهک سوم	۱,۱۰۵,۶۰۸	۳۶۵,۵۴۴	۷۴۰,۰۶۴	۱,۴۷۸,۲۹۰	۴۵۹,۷۴۶	۱,۰۱۸,۵۴۴
دهک چهارم	۱,۳۱۲,۹۳۳	۴۲۱,۰۰۸	۸۹۱,۹۲۵	۱,۷۶۷,۵۲۵	۵۲۹,۴۲۲	۱,۲۳۸,۱۰۳
دهک پنجم	۱,۵۲۷,۷۲۴	۴۶۷,۰۴۷	۱,۰۶۰,۶۷۷	۲,۰۴۳,۸۱۹	۵۶۶,۸۷۳	۱,۴۷۶,۹۴۶
دهک ششم	۱,۷۶۶,۰۳۴	۵۰۴,۱۷۱	۱,۲۶۱,۸۶۳	۲,۳۷۵,۸۹۸	۶۳۱,۴۴۴	۱,۷۴۴,۴۵۵
دهک هفتم	۲,۰۶۰,۳۴۰	۵۸۱,۷۴۴	۱,۴۷۸,۵۹۶	۲,۷۷۲,۷۸۰	۷۰۳,۵۷۳	۲,۰۶۹,۲۰۷
دهک هشتم	۲,۴۷۱,۷۵۹	۶۴۳,۹۲۰	۱,۸۲۷,۸۳۹	۳,۲۶۹,۷۱۵	۷۸۶,۹۳۶	۲,۴۸۲,۷۸۰
دهک نهم	۳,۱۶۹,۷۵۹	۷۱۸,۲۴۵	۲,۴۵۱,۵۱۴	۴,۱۰۶,۳۷۶	۸۸۰,۵۰۴	۳,۲۲۵,۸۷۳
دهک دهم	۵,۸۹۸,۳۲۰	۹۴۹,۰۸۳	۴,۹۴۹,۲۳۷	۷,۲۵۹,۶۷۰	۱,۱۸۰,۵۱۵	۶,۰۷۹,۱۵۵

۱۱- انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۲-۱۴۰۳ (هزار ریال)

شرح	سال ۱۴۰۲			سال ۱۴۰۳		
	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی
کل کشور	۱,۱۰۶,۵۹۰	۴۳۷,۶۹۴	۶۶۸,۸۹۶	۱,۴۴۶,۸۲۲	۵۴۶,۰۴۷	۹۰۰,۷۷۵
دهک اول	۱۷۹,۷۳۹	۱۰۳,۷۰۳	۷۶,۰۳۶	۲۳۵,۱۰۱	۱۳۳,۴۹۴	۱۰۱,۶۰۷
دهک دوم	۴۱۸,۵۹۴	۱۹۶,۷۴۲	۲۲۱,۸۵۲	۵۵۸,۹۳۱	۲۵۵,۱۰۵	۳۰۳,۸۲۶
دهک سوم	۵۶۲,۴۵۴	۲۶۹,۹۳۰	۲۹۲,۵۲۴	۷۴۸,۸۲۷	۳۴۵,۵۴۷	۴۰۳,۲۸۰
دهک چهارم	۶۹۰,۲۵۵	۳۲۴,۴۷۳	۳۶۵,۷۸۲	۹۲۱,۵۶۹	۴۱۰,۰۱۹	۵۱۱,۵۴۹
دهک پنجم	۸۲۱,۰۷۲	۳۶۹,۲۵۹	۴۵۱,۸۱۳	۱,۰۹۷,۳۳۴	۴۶۷,۴۳۲	۶۲۹,۹۰۲
دهک ششم	۹۷۳,۷۶۴	۴۳۰,۹۰۶	۵۴۲,۸۵۸	۱,۲۹۰,۹۲۶	۵۲۷,۰۱۴	۷۶۳,۹۱۲
دهک هفتم	۱,۱۵۰,۵۱۲	۴۷۹,۲۱۳	۶۷۱,۲۹۹	۱,۵۲۳,۹۵۷	۶۰۳,۱۰۹	۹۲۰,۸۴۸
دهک هشتم	۱,۳۹۳,۶۳۵	۵۴۶,۸۹۸	۸۴۶,۷۳۷	۱,۸۱۶,۷۱۲	۶۸۰,۲۵۴	۱,۱۳۶,۴۵۸
دهک نهم	۱,۷۷۶,۹۱۴	۶۵۳,۲۸۰	۱,۱۲۳,۶۳۴	۲,۲۹۴,۴۴۴	۸۰۰,۶۳۸	۱,۴۹۳,۸۰۶
دهک دهم	۳,۰۹۹,۶۹۰	۱,۰۰۲,۷۶۵	۲,۰۹۶,۹۲۵	۳,۹۸۱,۱۱۵	۱,۲۳۸,۰۵۸	۲,۷۴۳,۰۵۷

نمودار ۸- هزینه کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۲-۱۴۰۳

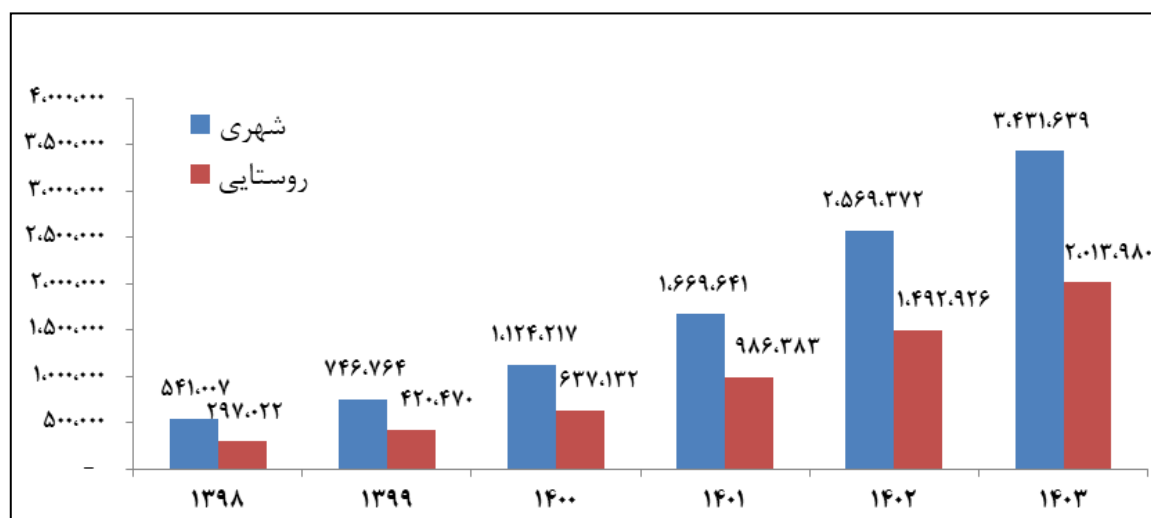
انواع درآمدهای یک خانوار شهری و روستایی

براساس نتایج بدست آمده در سال ۱۴۰۳ متوسط درآمد سالانه‌ی یک خانوار شهری ۳,۴۳۱,۶۳۹ هزار ریال و یک خانوار روستایی ۲,۰۱۳,۹۸۰ هزار ریال بوده است که به ترتیب نسبت به سال قبل، ۳۳/۶ درصد و ۳۴/۹ درصد افزایش داشته است. در این سال درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمدهای غیر شغلی در سطح شهری به ترتیب به میزان ۳۶/۹، ۳۰/۸ و ۳۲/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. همچنین درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمدهای غیر شغلی در سطح روستایی به ترتیب به میزان ۴۰/۱، ۳۳/۱ و ۳۲/۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد شهری به صورت ۳۰/۵ درصد از مشاغل مزد و حقوق بگیری، ۱۶/۶ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۵۲/۹ درصد از درآمدهای غیرشغلی و سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد روستایی به‌صورت ۳۱/۴ درصد از مشاغل مزد و حقوق بگیری، ۲۸/۹ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۳۹/۷ درصد از درآمدهای غیرشغلی است.

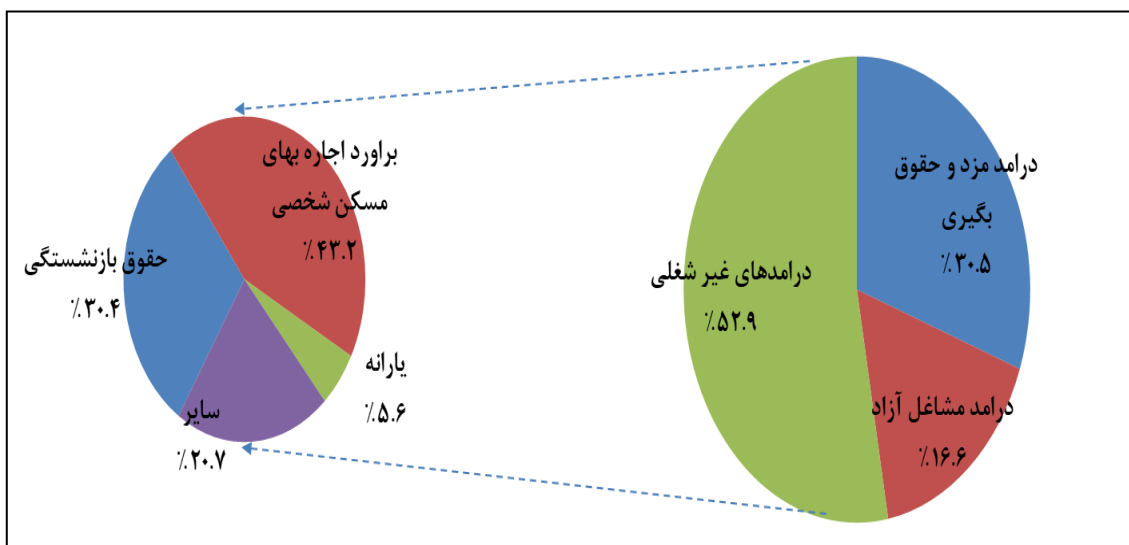
۱۲- متوسط درآمد کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	
-	۲۹۷,۰۲۲	-	۵۴۱,۰۰۷	۱۳۹۸
۴۱/۶	۴۲۰,۴۷۰	۳۸/۰	۷۴۶,۷۶۴	۱۳۹۹
۵۱/۵	۶۳۷,۱۳۲	۵۰/۵	۱,۱۲۴,۲۱۷	۱۴۰۰
۵۴/۸	۹۸۶,۳۸۳	۴۸/۵	۱,۶۶۹,۶۴۱	۱۴۰۱
۵۱/۴	۱,۴۹۲,۹۲۶	۵۳/۹	۲,۵۶۹,۳۷۲	۱۴۰۲
۳۴/۹	۲,۰۱۳,۹۸۰	۳۳/۶	۳,۴۳۱,۶۳۹	۱۴۰۳

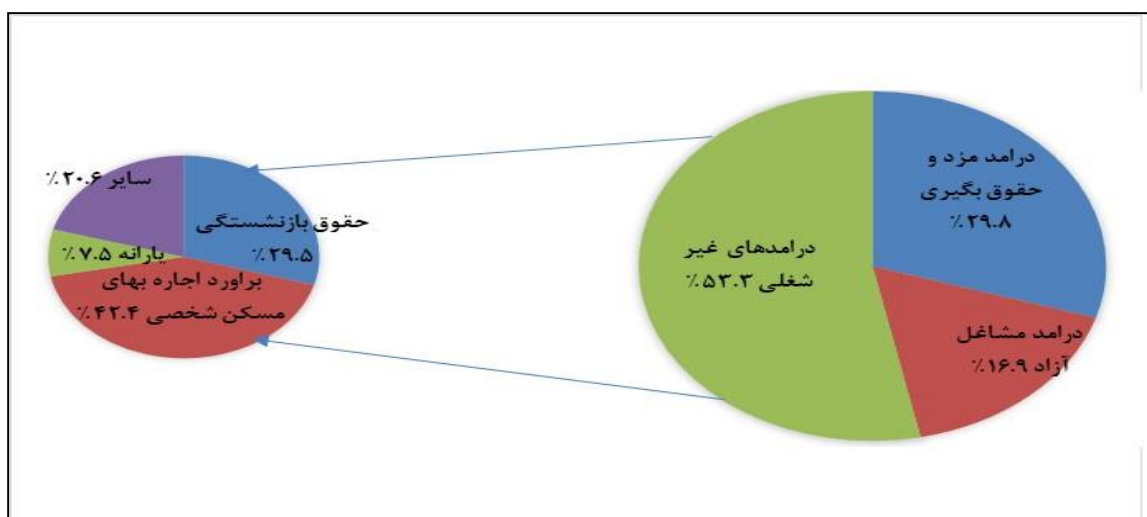
نمودار ۹- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۳-۱۳۹۸ (هزار ریال)

نمودار ۱۰- ترکیب درآمد^۱ کل سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۳ (درصد)

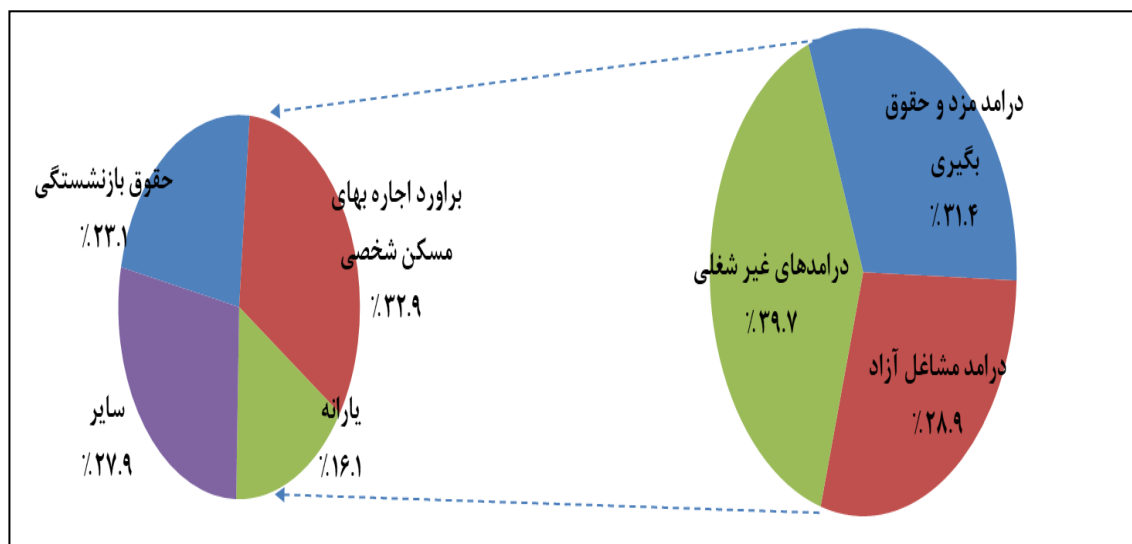

نمودار ۱۱- ترکیب درآمد کل سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۲ (درصد)

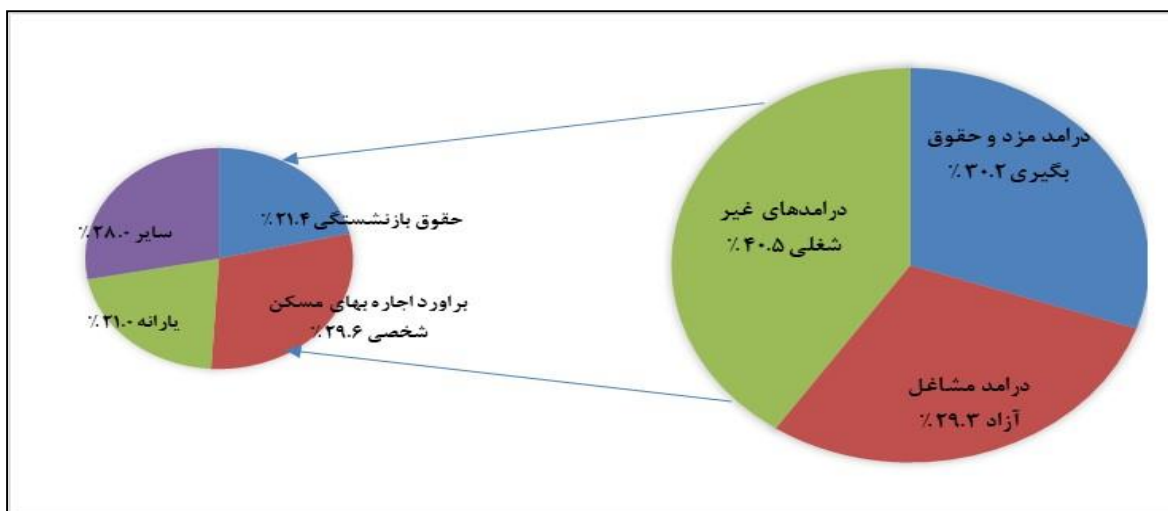

^۱ درآمد خانوار از سه بخش درآمد حاصل از مشاغل مزد و حقوق بگیری، مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و غیر شغلی تشکیل شده است. درآمد های غیر شغلی خانوار، خود از چندین منبع شامل حقوق بازنشستگی، برآورد اجاره بهای مسکن شخصی، یارانه و سایر منابع نظیر درآمد حاصل از اجاره محل کسب، ملک و زمین، درآمد حاصل از سود سپرده، دریافتی از بیمه و کمک هزینه های تحصیلی و ... تشکیل شده است.

نمودار ۱۲- ترکیب درآمد کل سالانه سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۳ (درصد)

نمودار ۱۳- ترکیب درآمد کل سالانه سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۲ (درصد)

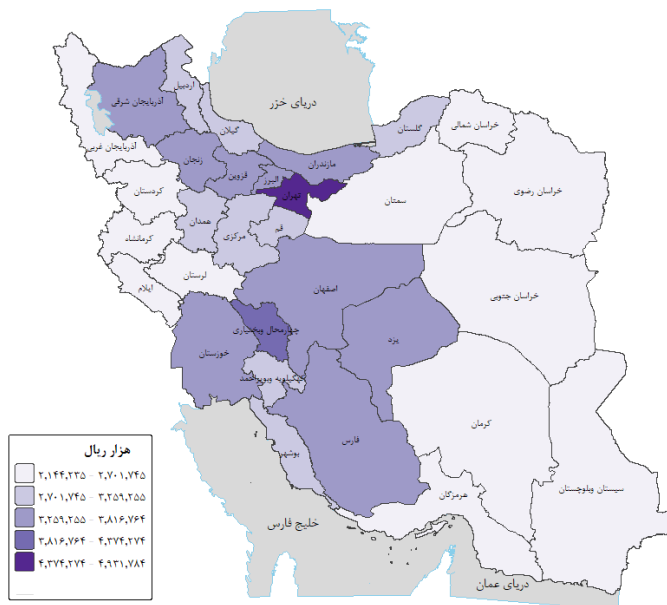

متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی
در ۳۱ استان سال ۱۴۰۳

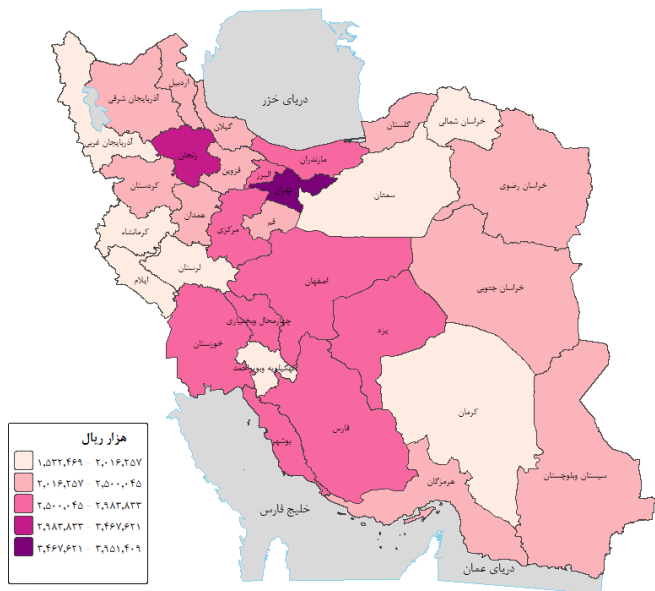
۱۳- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۳ (هزار ریال)

استان	شهری		روستایی	
	هزینه کل	درآمد کل	هزینه کل	درآمد کل
کل کشور.....	۲,۶۹۳,۴۷۸	۳,۴۳۱,۶۳۹	۱,۴۴۶,۸۲۲	۲,۰۱۳,۹۸۰
آذربایجان شرقی.....	۲,۰۶۵,۰۹۳	۳,۲۷۲,۶۷۴	۱,۱۶۳,۴۰۴	۲,۲۴۴,۹۸۶
آذربایجان غربی.....	۱,۶۶۹,۷۴۶	۲,۲۶۷,۶۴۶	۱,۰۲۹,۶۳۱	۱,۵۸۹,۰۴۲
اردبیل.....	۲,۲۴۴,۹۸۹	۲,۹۵۴,۶۹۲	۱,۵۵۸,۲۷۸	۲,۲۶۲,۷۷۵
اصفهان.....	۲,۹۲۵,۴۸۵	۳,۴۱۱,۱۳۲	۱,۶۱۸,۳۵۵	۲,۰۵۳,۸۸۰
البرز.....	۲,۷۲۳,۸۹۷	۳,۶۵۷,۶۸۹	۱,۹۹۵,۴۷۹	۲,۹۹۹,۴۲۰
ایلام.....	۱,۶۷۴,۴۲۶	۲,۱۴۴,۲۳۵	۱,۰۴۱,۰۶۰	۱,۵۴۹,۵۴۲
بوشهر.....	۲,۸۸۷,۱۵۰	۳,۱۴۶,۲۱۱	۲,۳۵۸,۵۶۶	۲,۵۶۰,۵۹۳
تهران.....	۳,۹۵۱,۴۰۹	۴,۹۳۱,۷۸۴	۱,۸۶۷,۸۴۳	۲,۹۳۰,۶۸۳
چهارمحال وبختیاری....	۲,۹۴۵,۳۳۹	۴,۱۵۸,۴۱۰	۲,۱۷۲,۰۲۵	۳,۱۷۱,۷۵۷
خراسان جنوبی.....	۲,۰۶۸,۷۶۴	۲,۶۱۹,۴۸۵	۱,۰۱۰,۳۳۲	۱,۳۳۸,۸۹۶
خراسان رضوی.....	۲,۰۳۸,۹۴۱	۲,۵۹۶,۱۹۲	۱,۲۰۶,۶۷۲	۱,۷۴۸,۶۰۶
خراسان شمالی.....	۱,۸۳۸,۰۳۰	۲,۴۸۸,۴۲۶	۱,۰۲۵,۹۹۰	۱,۴۴۰,۶۶۵
خوزستان.....	۲,۶۱۸,۴۶۰	۳,۴۶۳,۳۶۵	۱,۵۶۰,۸۷۳	۲,۱۸۳,۳۷۰
زنجان.....	۳,۰۵۰,۲۶۳	۳,۶۰۵,۳۳۴	۱,۸۸۲,۴۴۰	۲,۴۷۴,۱۴۳
سمنان.....	۱,۵۳۲,۴۶۹	۲,۱۷۰,۲۷۷	۱,۱۳۱,۰۹۵	۱,۶۳۶,۴۹۱
سیستان و بلوچستان....	۲,۱۷۷,۹۷۰	۲,۳۱۱,۲۹۰	۷۶۶,۰۷۴	۹۲۰,۸۳۳
فارس.....	۲,۸۶۹,۰۷۴	۳,۵۲۴,۰۸۱	۱,۹۰۴,۴۰۴	۲,۱۴۱,۲۸۶
قزوین.....	۲,۲۳۴,۰۶۲	۳,۲۶۳,۳۷۸	۱,۴۵۲,۲۹۸	۲,۲۸۸,۲۱۴
قم.....	۲,۱۴۰,۴۸۵	۲,۸۳۷,۵۶۷	۱,۶۱۶,۲۱۸	۲,۳۸۷,۴۷۰
کردستان.....	۲,۰۹۷,۶۱۴	۲,۴۸۶,۱۰۵	۱,۳۳۳,۰۳۱	۱,۵۱۹,۴۸۶
کرمان.....	۱,۵۴۳,۵۸۲	۲,۲۳۳,۶۰۸	۱,۱۲۸,۶۲۸	۱,۸۵۲,۷۳۱
کرمانشاه.....	۱,۸۲۶,۷۸۸	۲,۳۰۲,۶۶۱	۱,۴۳۳,۸۶۶	۱,۷۲۰,۹۰۵
کهگیلویه وبویراحمد....	۲,۰۱۵,۲۳۱	۳,۲۲۵,۴۵۳	۱,۱۳۱,۱۰۹	۲,۱۲۹,۷۶۰
گلستان.....	۲,۳۵۶,۵۱۷	۳,۱۱۰,۳۸۴	۱,۴۰۴,۹۱۷	۲,۰۴۳,۸۱۷
گیلان.....	۲,۲۲۴,۸۶۳	۲,۹۵۳,۷۵۸	۱,۳۳۹,۸۸۸	۱,۹۶۴,۷۷۲
لرستان.....	۱,۶۸۲,۰۵۱	۲,۳۲۴,۲۰۵	۱,۱۳۷,۵۵۲	۱,۴۱۲,۶۱۰
مازندران.....	۲,۸۲۶,۴۳۲	۳,۶۷۱,۸۰۶	۲,۱۸۶,۹۵۹	۲,۹۵۶,۹۶۷
مرکزی.....	۲,۶۳۸,۳۱۶	۲,۹۹۳,۴۹۹	۱,۸۱۴,۵۰۳	۲,۱۷۴,۲۹۶
هرمزگان.....	۲,۴۲۴,۹۰۵	۲,۵۲۲,۹۱۴	۱,۷۴۰,۹۱۴	۱,۶۶۶,۵۹۵
همدان.....	۲,۲۸۶,۹۱۷	۲,۹۰۲,۴۱۱	۱,۳۱۹,۴۱۵	۲,۱۶۷,۲۰۸
یزد.....	۲,۶۶۹,۳۲۲	۳,۶۲۷,۲۴۲	۲,۱۲۴,۶۸۳	۳,۳۶۹,۷۸۲

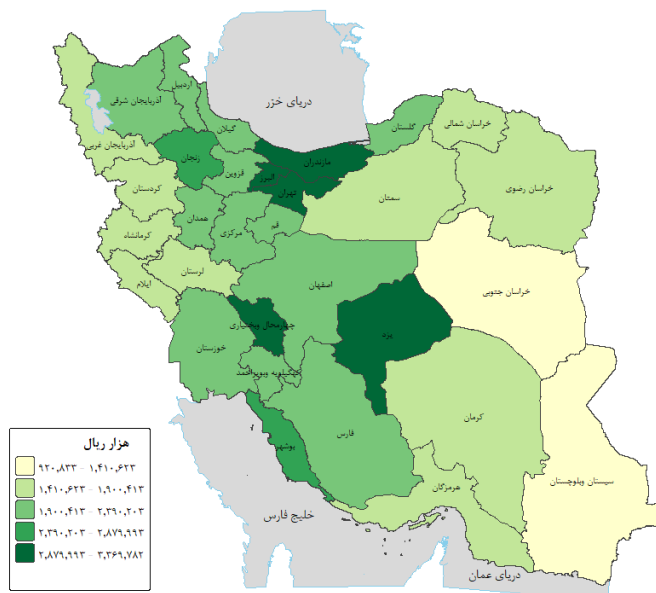
متوسط درآمد یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۳

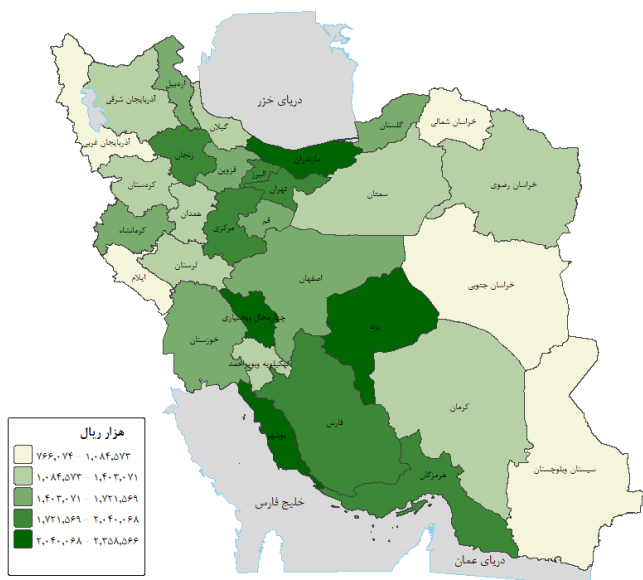
متوسط هزینه یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۳

متوسط درآمد یک خانوار روستایی در سال ۱۴۰۳

متوسط هزینه یک خانوار روستایی در سال ۱۴۰۳

تعاریف و مفاهیم

هزینه ناخالص:

ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که توسط خانوار برای خود، خانوارهای دیگر، سازمان‌های دولتی و غیردولتی صرف می‌شود و شامل دو دسته مصرفی و غیرمصرفی است. پس انداز، وام، بازپرداخت وام و پرداخت برای سایر معاملات مالی در هزینه خانوار منظور نمی‌شود.

هزینه خالص:

در این طرح در صورتی که از هزینه‌های خانوار، ارزش فروش دست دوم کالاها کسر شود «هزینه خالص خانوار»، در غیراین صورت «هزینه ناخالص خانوار» می‌باشد.

درآمد:

درآمد خانوار وجوه و ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که در برابر کار انجام شده یا سرمایه به کار افتاده و یا از طریق منابع دیگر (حقوق بازنشستگی، درآمد حاصل از دارایی‌ها، دریافتی‌های انتقالی و ...) به مجموع اعضای خانوار تعلق می‌گیرد. دریافتی‌های اتفاقی از مؤسسات و نهادهای از قبیل خسارات دریافتی از بیمه، درآمد متفرقه خانوار منظور می‌شود. دریافتی‌های انتقالی خانوار وجوهی است که از موسسه‌ها، نهادهای سازمان‌های عمومی، خصوصی، اجتماعی، خیریه و خانوارهای دیگر (نظیر کمک‌ها، اعانات، کمک هزینه‌ها و ...) به خانوار تعلق می‌گیرد.

ضریب جینی^۱:

یکی از شاخص‌های سنجش نابرابری درآمد جامعه، ضریب جینی است. ضریب جینی عددی است بین صفر و یک (صفر و صد درصد) که در آن صفر به معنی توزیع کاملاً برابر درآمد یا ثروت و یک به معنای نابرابری مطلق در توزیع است.

^۱ Gini Coefficient